

PUNAH"II"KKKA

Ehdotus tuo yhteen merellisen lin ja alueen pitkän historian aikana muodostuneen valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön arvot. Niistä rakentuu elinvoimainen ja viihtyisä ympäristö tämän päivän kasvavalle keskustataajamalle. Uusi rakenne täydentää olemassa olevaa ja luo uuden lin. Samalla se on jatkumoa lin pitkälle perinteelle tärkeänä solmukohtana Perämeren ja Iijoen suiston rannalla huomioiden lin Haminan valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön. Vihersormet liittävät metsät ja jokirannan saavutettavaksi kaikkialta ja varttuneempi, säilytettävä puusto on merkittävä osa viheralueiden kokonaisuutta. Kirkko ja uudet julkiset korttelit tulevat osaksi joen näkymää.

Harjakattojen vaihteleva rytmi luo alueelle tunnistettavan identiteetin, jossa perinne ja uusi arkkitehtuuri kohtaavat. Puisten rakennusten punainen väri liittyy ne osaksi historiallista jatkumoa. Korttelien hallittu mittakaava ja rakennusten monipuolinen typologia mahdollistavat vaihtelevan asumisen ja yhteistilat sekä aktiiviset sisäpihat sisäisine kujineen. Korttelien läpi avautuvat näkymät liittävät rannan ja veden aktiiviseksi osaksi elämää. Kokonaisuudesta muodostuu toiminnallisesti monipuolinen ja viihtyisä keskustataajama, jossa on liittyminen luontoon ja yhteys jokimaisemaan ovat merkittävässä roolissa.

Taide on vahvasti läsnä osana lin uudistuvan keskustan julkista tilaa rannoilla, aukioilla ja puistoissa vahvistaen entisestään kaupungin asemaa merkittävänä julkisen taiteen näyttämönä ja tapahtumapaikkana.

Korttelirakenne

Uudet korttelit sijoittuvat hienovaraisesti jokirannan alueelle jättäen ympärilleen riittävästi väljyyttä. Näkymät joelta ja joelle on tarkoin harkittu. Rantaan sijoittuva uusi Haminanpuisto jättää vapaan näkymäakselin joelta kirkolle tuoden sen osaksi rantamaisemaa. Ranta-aukion ympärille sijoittuvat uudet julkiset rakennukset ottavat selkeästi paikkansa rannan ja joen maisemassa ja muodostavat suojaosan ja monipuolisen toimintojen kokonaisuuden. Toiseen suuntaan kortteli toimii Kirkkokadun selkeänä päätteenä avaten näkymää vähitellen rantaa lähestyttäessä. Puistotien suuntaan rajautuva kirjasto/kulttuuritalo jäsentää katutilaa, jossa rakennettu ympäristö ja viheralueet vuorottelevat ennen Wanhan Haminan alueelle saapumista. Julkinen rakentaminen muodostaa ranta-aukion ympärille oman korttelin lähelle muita palveluita. Se on suunniteltu siten, että se tukee myös ulkotilojen osalta tapahtumien järjestämistä ja luo paikkoja ihmisten sosiaaliselle kohtaamiselle elävöittäen koko aluetta.

Asuinrakennusmassojen polveileva asemointi avaa näkymät asunnoista joelle ja tekee rantasiluetista samalla joelta katsottuna yhtenäisen ja rauhallisen. Korttelit muodostavat suotuisan mikroilmaston ja luovat samalla luontevia sosiaalisen kohtaamisen mahdollisuuksia asukkaille.

Ehdotuksen esittämä rakennusten typologia mahdollistaa puurakentamisen, joka toimii keveytensä ansiosta myös haastavissa perustamisolosuhteissa. Korttelit on suunniteltu siten, että niiden sisälle ja ympärille muodostuu miellyttävä mikroilmasto. Yhdessä puun käytön kanssa passiivinen auringonsuojaus sekä aurinkokeräimet luovat ekologisen ratkaisun samalla kun tiivis korttelirakenne tukee yhteisöllisyyttä.

Kunnantalon ja Nätteporin lisäksi suunnitelmassa ehdotetaan purettavaksi yksittäisiä rakennuksia: rannan pientalo, yksittäinen pihakatko sekä yksikerroksinen liikerakennus korttelissa 5. Purkutoimet mahdollistavat rakenteen tiivistämisen ja paremman liittymisen katutilaan. Samalla niiden myötä on mahdollistettu näkymät joelle ja joelta.

Palvelut

Valtaosa alueen julkisista palveluista sijoittuu Ranta-aukion yhteyteen. Kunnantalon ja kirjaston lisäksi korttelissa on tiloja kulttuurille kuten taidekoululle ja gallerialle sekä erilaisille tapahtumille, jotka voivat levittäytyä aukiolle tai puiston suuntaan. Kunnantalon rannan puoleiseen pätyyn sijoittuva ravintola avautuu joelle, ja rakennushahmon suojaan jäävät miellyttävät ulkotilat houkuttelevat viihtymään vuodenajansta ja sääolosuhteista riippumatta. Haminanpuiston yhteydessä toimiva välinevuokraus tuo lukuisia harrastamisen mahdollisuuksia kaikkien ulottuville ja aktivoi ranta-aluetta monin tavoin. Se myös lisää alueen luontomatkailun potentiaalia samoin kuin venesatamaan liittyvät palvelut. Kirkkotien varren

uudet rakennukset rajaavat katualuetta ja muodostavat yhdessä Gasthausin kanssa oman pikkuaukionsa, johon katutason liiketilat voivat luontevasti levittäytyä ja täten elävöittää aluetta toiminnoillaan.

Ranta-alueen aktivointi

Ranta-alue on aktivoitu reitein ja erilaisin toiminnoin ympärivuotiseen käyttöön, oleskeluun ja ulkoiluun. Alueen pääasiallinen kevyttä liikennettä palveleva ulkoilureitti yhdistää keskustan eri osat viheryhteyksin toisiinsa. Se kulkee Jokisuuntieltä säilytettävien ja täydennysistutettavien metsäalueiden kautta rantaan, rantaa pitkin aina uudelle Ranta-aukiolle saakka liittyen uuden puistoalueen välityksellä Wanhasta Haminasta alkavaan kulttuurimaisemareitti Ruustinnaan. Kesäisin jokimaisemissa harrastetaan niin veneilyä, kalastusta, kuin melontaa tai sup-lautailua ja talvella joen jäällä luistellaan, pilkitään ja moottorikelkkaillaan tai pulahdetaan avantoon. Rantaa aktivoivat pohjoisosassa Haminanpuiston leikkipuisto, piknik-, liikunta- ja tapahtuma-alue. Venesatama palvelee niin paikallisia kuin vierailuvia veneilijöitä ja uusi vesibussipysäkki mahdollistaa matkailua joko jokisuiston alueella tai ulompana Krunnin saarilla. Kaupungintalon yhteyteen on rannan puolelle sijoitettu ravintola, joka ulkotiloineen avautuu parhaisiin jokimaisemiin. Rantareitille sijoittuu myös yleinen sauna ja etelämpänä Kokkisaari yhdistyy mantereelle kävelysillalla, jota pitkin pääsee näköalatasanteelle.

Ranta-alueen puisto tulee olemaan vehreää ja luonnonmukaista, jossa huomioidaan myös pölyttäjille suotuisat olosuhteet. Kukkiva niitty, kosteikkokasvit ja puusto tekee paikasta suojaisan ja miellyttävän käyttää kaikkina vuodenaikoina. Tiiviitä pintakerroksia ei suositeta ja alueella pintavedet kerätään hulevesipaiteisiin ja ohjataan puhdistuneena mereen.

Turvallinen ja toimiva

Alueen kestävään ja turvalliseen liikkumiseen on kiinnitetty erityistä huomiota panostamalla laadukkaaseen, viihtyisään ja vehreään kevyen liikenteen ympäristöön. Molempiin Haminan koulun yksiköihin sekä Valtarin kouluun Jokisuuntien varressa johtavat selkeät pääkatujen ylityskohdat tekevät koulumatkoista turvallisia. Pysäköinti on kaikissa kortteleissa keskitetty maltillisiksi kokonaisuuksiksi maantasoon ja rajattu joko katoksin tai kasvillisuudella. Kirkkotietä ja Jokisuuntietä pitkin kulkeva julkinen liikenne tekee uuden alueen kauttaaltaan helposti saavutettavaksi.

Eri ikäryhmät on huomioitu suunnitelmassa sekä rakennusten että reittien esteettömyyden näkökulmasta. Kortteleiden vaihteleva rakennustypologia mahdollistaa asukkaiden monenlaisten tarpeiden huomioimisen toteutuksessa. Myös rannan luontoreitit on mahdollista rakentaa esteettömäksi.

Esitetty uudisrakentamisen laajuus on olemassa olevaa kontekstia kunnioittava, joskin ratkaisu on myös joustava ja sallii erilaisia tiivistymiä. Kokonaisuus voidaan rakentaa tarpeen mukaan vaiheittain kortteli kerrallaan, ja myös korttelit on mahdollista rakentaa pienempinä osakokonaisuuksina.

LAAJUUSTIEDOT

Kerrosala ja asukasmäärä

RANTA-AUKION KORTTELI	2 500 km ²	
KORTTELI 1	5 700 km ²	n. 120 as
KORTTELI 2	3 950 km ²	n. 85 as
KORTTELI 3	1 350 km ²	n. 35 as
KORTTELI 4	1 000 km ²	n. 15 as
KORTTELI 5	2 000 km ²	n.45 as
YHT.	16 500 km²	n. 300 as

Autopaikat

Mitoituksella 1/100 km² alueelle tarvitaan 165 ap
> suunnitelmassa toteutuvat autopaikat 166ap